

Rekopisy i listy w sprawach redakcyjnych prosimy adresować: Do Redakcji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie. — Ogłoszenia, oferty i listy w sprawach prenumeraty prosimy adresować: Do Administracji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie.

KURJER LITEWSKI

Ogłoszenia „Kurjer” drukuje tylko w języku polskim. — Ogłoszenia przyjmują się w Administracji „Kurjera Lit.” do godz. 4 p. p. Od 4-6 p. p. w Biurze ogłoszeń L. i E. Metz i S-ka, Wielka 96, telefon Nr. 886. Po godz. 6-ej nekrologi i inne niecierpiące zwłoki zawieszania, w drukarni Józefa Zawadzkiego Suwowska Nr. 3.

WYDAWNICTWA ROK X.

Wychodzi codziennie rano, oprócz dni poświęconych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA prospekt 5-to Jerski № 28.

Adres telegraficzny: Wilno Kurjer. — Skrzynka pocztowa № 96.

Telefon № 129, telefon drukarni № 685.

Administracja otwarta od godz. 10—4 po poł. W niedziele od 12—1 p. p.

Redaktorzy przyjmują od godz. 2—3 po połud.

CENY OGŁOSZEŃ:

Nadesłane za wiersz petytowy w tekście lub jego miejsce 1 rub. Ogłoszenia na 1-iej stronie za wiersz petytowy lub jego miejsce 60 kop. Ogłoszenia na 1 str. o pożytek państw. za wiersz pet lub jego miejsce 1 rb. Reklamy za wiersz petytowy lub jego miejsce 60 kop. Nekrologi za wiersz pet lub jego miejsce na 1 str. 50 k. po tekście 30 k. Z życia towarzyskiego. Zawiadomienia do 10 wierszy — 5 rb. Ogłoszenia zwyżkowe za wiersz petytowy lub jego miejsce 20 kop. Drobne ogłoszenia za każdy wyraz 4 kop., najniższe 40 kop. Ogłoszenia w niedzielnym numerze o 25 proc. drożej. Dołączenie prospektów do „Kurjera” 1 rb. od tysiąca oprócz opl. poczt.

WARUNKI PRENUMERATY

	Rocznie	Półrocz.	Kwartał.	Miesięcz.
W WILNIE	8	4	2	— 70
Z PRZESYŁKĄ POCZTOWĄ	10	5	2,50	— 84
ZAGRANICĄ	16	8	4	1,50

Numer pojedynczy 5 kop.

Zmiana adresu 20 kop. Za odesłanie do domu 10 kop. miesięcznie. Listów niefrankowanych lub niedostatecznie opłaconych „Kurjer” nie przyjmuje. Rekopisów — nie zastrzeżonych do zwrotu — nie przechowuje. Rekopisy bez zastrzeżenia honorarjum uważa się za bezpłatne.

KALODONT
Niezbedny KREM i ELIKSIR do ZĘBÓW
Utrzymuje zęby białe, czyste i zdrowe.
adać wszędzie

TEATR POLSKI W WILNIE (na Pohulance).
Dzisiaj 27 lutego:
„NIEBOSKA KOMEDIA” Z. Kraslńskiego.
Anons: Jutro „Sprawa kobiet”.

Cyrk stołeczny L. TRUZZI.
W czwartek 27-go lutego Wielkie wspaniałe Benefisowe przedstawienie. Benefis znan. fenomenu p. All'ego, który wykona wiele nowych numerów — Deszcz koni, wypr. W. Truzzi, — Czterech diabłów ludzie-muchy, wykonają br. Elwert i Miss Leonida, Hiszpańskie Bolero na 8 koniach — Debiat rudoego Eygena. Występ salto-mortalisty p. Rozaj. ANONS: Jutro występ kryminalisty Nick Kartera. Szczegóły w afiszach i programach. Początek o godz. 8½, wiecz.

KINEMATOGRAF Dziś ostatni dzień. Dziennik Pathe, kron. tygodn. Główna wygrana, bardzo wesoła komedia.
BRONISŁAWA Niewolnicy szatana, kino-powieść w 4-ech długich częściach, z cyklu „W odmetach Paryża”. Część 1-sza: Wielkoświatowi aferyści; 2-ga — Za mamona; 3-ia — Kaci; 4-ta — Przez ogień czyścący. Obraz zagrany z udziałem najlepszych sił artystycznych Paryża.

FURLANA, najnowszy taniec po Tango.
Ceny miejsc zwyżkane.

Teatr Familijny
R. Sztremera,
ul. Wielka 74.
Telef. № 10-60.

MIRAZ, pr. 5-to Jerski 11. Ostatnie występy p. ANDREGE.
Zagadka XX wieku.
Ceny miejsc niezmiernie zwyżkane.
Początek o godz. 5-iej pp.

Sala koncertowa ogrodu Botanicznego. Dyrekcja I. Szumana. Tel. 304.
Dzisiaj WIECZÓR FAMILIJNY. Kolacja z 4-oh dań rb. 1.50. Menu: 1) Consomé lub barszczyk z grankami; 2) Kalafior; 3) Filet mignon; 4) Świeży ananas.
Występ znanego autora kupletów, humor. scen artysty P. Ajarowa. — Wszystkie nowe, oryginalne, na dobie. Występ pierwszorzędnego akrobata sióstr Kismet. — Występ śpiewaczki operowej Saadani. — Występ komiczn. duetu Spektorowy. — Uświetnienie publ. hiszpańska tancerka Paeili. — Wykonawcy romansów Zagórska, Raszewitowa, Sobol. Tańce, śpiewy. Duży program. Początek o godz. 8-iej w nocy. 12½, wieczorem. Od godz. 8-iej w nocy „Cabaret”. Conferancier p. Ajarow.
Restauracja otwarta do godz. 5 w nocy.

OPERA pod zarząd. L. Fiodorowa, z udziałem Wil. Orkiestry Symfonicznej. Sala miejska.

Dzisiaj 27 lutego „Dama pikowa” drugi występ p. K. Brun (p-ni Nowa, pp. Michajłow, Siergiejew, Tarnowski (in))
Jutro 28 lutego „FAUST”.

1-go marca — „Zydówka”, 2-go — „Demon”, 3 marca — „Eugeniusz Oniegin”, 4 marca — „M-me Butterfly”, 5-go marca — „Carmen”. W repertuarze „Opowieści Hofmana”, „Tanheiser”, „Tosca”.

JÓZEF WISZNIEWSKI
Obywatel powiatu poniewieskiego,
zmarł dnia 24-go lutego 1914 r. w majątku Żybartanach, w wieku lat 68.
Msza św. w kościele parafjalnym w Pucunelach i złożenie zwłok w grobach rodzinnych w Żybartanach odbędzie się we czwartek 27 lutego, o czym zawiadamiają
Żona i dzieci.

Pokój czy wojna?
Wojowniczy ton prasy niemieckiej, która nagle poczęła bić na trwogę z powodu agresywnych jakoby zamiarów Rosji, postawił znów na porządku dziennym sprawę europejskiego pokoju. Czy są szanse, by ostatec się mógł długo? Czy do utrzymania go wystarczą zabiegi dyplomatów? Czy pragną pokoju istotnie dziś państwa i narody? Oto pytania co dzień większej nabierające wagi. Odpowiedź na nie wypaść musi bardzo niejednoznacznie, naogół jednak dla sprawy pokoju niekorzystnie. Tak więc po obu stronach dwóch

koszta wciąż wzrastających uzbrojeń ciężar bardziej, niż ciężar mógłby jednorazowy koszt wojny.

I Austria i Niemcy mają do wojny co raz to więcej przyczyn ekonomicznych. Oba te państwa potrzebują na gwałt powiększyć teren zbytu swej przemysłowej produkcji, niemcom poza tem z każdym dniem bardziej w ich naturalnych granicach już ciasno. Austrię zgębiły materialnie zeszlaczne mobilizacje bez skutku i dziś radaby ona jakkolwiek odbić swe stracone miliony, Niemcy z trwogą znów myślą o zbliżającym się odnowieniu traktatu handlowego z Rosją, który, o ileby wypadł niekorzystnie — zrukuje je poprostu. Jedno i drugie sprawia, że nawet w kołach najbardziej z natury swej pacyfistycznych — wśród posiadaczy ziemskich i przemysłowców ciągnie cesarskie coraz mniej ma wrogów. W Austrii i w Niemczech jednocześnie wytworzył się zastój poważny, kryzys ekonomiczny zbliża się szybkimi krokami. Wojna, oczywiście wojna zwycięska, zmienić go może jedna w nowy rozkwit, otwierając nowe obszernie pole dla ekspansji. To też przemysł (niemiecki przedewszystkiem) nie jest już wcale usposobiony pokojowo. Alarmująca świat „Koelnische Ztg.” jest organem wielkich fabrykantów stali i żelaza właśnie. I stąd jej wojowniczość zapewne. Ale są i inne mniej widoczne przyczyny możliwości wojny. Władza monarcharsza w narodach, o silnym rozwoju świadomości społecznej szczególnie, wśród długotrwałej ciszy traci na swem znaczeniu. Rządziec pozynają de facto parlamenty — to w Wiedniu i w Berlinie mile widziane nie jest. W obu stolicach tych ich przyszły monarchowie marzą o tem, by odnowić miastat swą w wojennej chwale. Bojowe surmy odrywają uwagę tłumów od zuchwałych przemówień opozycji. Panujący staie się znów bohaterem.

W Rosji inne czynniki szale wojny przeważać są gotowe. Pragnąc jej musi sila rzeczy rwać się do steru rządów nacjonalizm. Rola jego polega bowiem na podbijaniu ciałem narodowych ambicji, co polityce państwa nadać musi charakter zadziwisty. Wystawczy sprawna ukraińska, by przed jej oczyńce obrachunek orężny z Austrią stał się konieczny. Wyrastająca z wolna do drugiej stronie Zbrucza autonomiczna, o przyszości rojąca wielkiej Ukrainy, to dla Rosji obecnej widmo nie do zniesienia. Rosja ma do wyboru: zdecentralizować się, zamienić w federację, pierwszy sejm samostw otwierając w Kijowie — albo zdusić zarzewie wolnościowych umragnień, któreby mogły objąć 20 milionów jej poddańców — sięgnąć zbrojną ręką po Lwów i „zrobić tam porządek”. Ter-tim non datur, to staie się już dziś widocznem. Co zaś Rosja dzisiejsza wybierze — wiadomo. Wschodnia Galicja i jej rozwój jest Rosji nacjonalistycznej sola w oku. O nią też dojdzie najszybciej do walki.

Wieczerzenie Wremia” pisze z powodu alarmów wojennych w prasie niemieckiej, że przed trzema dniami wysłany został do cesarza Wilhelma II własnoręczny list z zapewnieniami przyjaźni. Mimo to prasa niemiecka wszczęła kampanię przeciwko Rosji na nowo.

O funduszu antypolskim.
W parlamentzie niemieckim odrzucono podczas drugiego głosowania 194 gł. przeciwko 127 wniosek o dodatkach dla kresów wschodnich. Uchwala ta nastąpiła po gorącej a wyczerpującej dyskusji pro i contra. Posłowie Schlee (narod. liberal), Westarp (konserw.), Martin (ze stron. rząd.), oraz sekretarz stanu Kraetke w rozmaity sposób usilowali umotywić wniosek, przecząc jednogłośnie, by miał on na celu niszczenie polaków.

Posłowie: Noske (soc.), Brandys (polak), Ledebour (soc.), Czarlński (polak) i Spahn (centr.) przekonał jednak że wnioskodawcy mają jedynie cele antypolskie na widoku. Postępowcy głosowali za wnioskiem.

Prof. Delbrück a hakatyści.
„Rząd a wola narodu” nosi tytuł ostatnie dzieło prof. uniwersytetu berlińskiego, Delbrücka. W dziełku tem, przeznaczonem również dla użytku słuchaczy uniwersytetu, jeden rozdział autor poświęca także polityce antypolskiej rządu pruskiego i zatytułował go „Zarys lepszej polityki względem polaków”.

W rozdziale tym Delbrück potępia ostro obecny system polityki antypolskiej rządu, szczególnie zaś ostro osądza obecny system szkolny, który opuszcza także dzieci niemieckie. Dzieło Delbrücka wywołało wielkie zaniepokojenie w kołach hakatystów.

Informacje i pogłoski.
Jubileusz Tarasa Szewczenki.
W dniu stulecia urodzin Szewczenki w Petersburgu nie odprawione zostało ani jedne nabożeństwo żałobne pomimo, że istnieje tam Towarzystwo im. Szewczenki, na którego czele stoi członek Rady państwa M. Kowalewski. Towarzystwo wobec stanowiska administracji rzekło się obchodzenia jubileuszu.

Na moskiewskich kursach żeńskich odbyły się ruchome wiece w sprawie zakazu obchodzenia jubileuszu Szewczenki. Powzięto uchwały protestu. Ukraińcy będący w wyż-

Z powodu przerwania kabli przewodu elektrycznego i unieruchomienia maszyny rotacyjnej w drukarni, numer dzisiejszy wydajemy w zmniejszonym formacie, zamieszczając jedynie niezbędne wiadomości.

szych zakładach naukowych w Moskwie w dniu jubileuszu powstrzymali się od wykładów i zajęć praktycznych.

W Kijowie z powodu uroczystości jubileuszowych dokonano dalszych arestów wśród młodzieży. Klub ukraiński „Rodina” wobec zakazu obchodzenia jubileuszu na znak protestu zamknął na kilka dni lokal klubu. W Kijowie aresztowany został Taras Szewczenko, wnuk Szewczenki. Szewczenko niedawno powrócił z zesłania z guberni wologodzkiej. Aresztowano go w przeddzień jubileuszu wielkiego dziada, jako nie mającego prawa zamieszkania w Kijowie. Szewczenko wysłany zostanie do wsi Kereliwki, rodzinnej wsi wielkiego Szewczenki, gdzie oddany będzie pod nadzór policji.

Agencja Petersburska w uzupełnieniu do wczorajszej wiadomości telegraficznej o zajęciach w Kijowie w dniu jubileuszu Szewczenki donosi, że próby gromadzenia się na ulicach tłumów w celach demonstracji udaremnione zostały przez policję, która rozpadła tłumy i dokonała aresztowań. Na ulicy Puszkinskiej, gdzie znajduje się konsul austriacki, zgromadził się tłum, lecz został rozpadziony. Żadnych demonstracji, jak również okrzyków: „niech żyje Austria! przez z Rosją!” nie było. Działalnością policji na ulicach kierował gubernator.

W. B. ski.
Wiadomości polityczne.
Własnoręczny list.

„Wieczerzenie Wremia” pisze z powodu alarmów wojennych w prasie niemieckiej, że przed trzema dniami wysłany został do cesarza Wilhelma II własnoręczny list z zapewnieniami przyjaźni. Mimo to prasa niemiecka wszczęła kampanię przeciwko Rosji na nowo.

O funduszu antypolskim.
W parlamentzie niemieckim odrzucono podczas drugiego głosowania 194 gł. przeciwko 127 wniosek o dodatkach dla kresów wschodnich. Uchwala ta nastąpiła po gorącej a wyczerpującej dyskusji pro i contra. Posłowie Schlee (narod. liberal), Westarp (konserw.), Martin (ze stron. rząd.), oraz sekretarz stanu Kraetke w rozmaity sposób usilowali umotywić wniosek, przecząc jednogłośnie, by miał on na celu niszczenie polaków.

Posłowie: Noske (soc.), Brandys (polak), Ledebour (soc.), Czarlński (polak) i Spahn (centr.) przekonał jednak że wnioskodawcy mają jedynie cele antypolskie na widoku. Postępowcy głosowali za wnioskiem.

Prof. Delbrück a hakatyści.
„Rząd a wola narodu” nosi tytuł ostatnie dzieło prof. uniwersytetu berlińskiego, Delbrücka. W dziełku tem, przeznaczonem również dla użytku słuchaczy uniwersytetu, jeden rozdział autor poświęca także polityce antypolskiej rządu pruskiego i zatytułował go „Zarys lepszej polityki względem polaków”.

W rozdziale tym Delbrück potępia ostro obecny system polityki antypolskiej rządu, szczególnie zaś ostro osądza obecny system szkolny, który opuszcza także dzieci niemieckie. Dzieło Delbrücka wywołało wielkie zaniepokojenie w kołach hakatystów.

Informacje i pogłoski.
Jubileusz Tarasa Szewczenki.
W dniu stulecia urodzin Szewczenki w Petersburgu nie odprawione zostało ani jedne nabożeństwo żałobne pomimo, że istnieje tam Towarzystwo im. Szewczenki, na którego czele stoi członek Rady państwa M. Kowalewski. Towarzystwo wobec stanowiska administracji rzekło się obchodzenia jubileuszu.

Na moskiewskich kursach żeńskich odbyły się ruchome wiece w sprawie zakazu obchodzenia jubileuszu Szewczenki. Powzięto uchwały protestu. Ukraińcy będący w wyż-

WIADOMOSCI BIEŻĄCE.

— Kalendarzyk. Dzisiaj, w czwartek — św. Aleksandra; według nowego stylu — św. Konstantego. Jutro — św. Leandra B.; według nowego stylu — św. Grzegorza.

— Temperatura. O godz. 1 w nocy termometr Reaum. wskazywał +2°.

SPRAWY MIEJSKIE.
— W sprawie kupna placu. Jak o tem niedawno pisaliśmy, rada opiekunów szkół Handlowej i Kupieckiej prosiła Zarząd miejski o kupno placu pod budowę szkoły Handlowej od p. Keppe przy ul. Kaukaskiej.

Obecnie dowiadujemy się, że Zarząd miejski zaproponował właścicielowi placu po 22 rb. za sążeń, lecz p. Keppe ze swej strony oświadczyła, iż taniej niż po 35 rb. za sążeń placu nie sprzeda. Na tym więc punkcie układy zatrzymały się.

TEATR, MUZYKA I SZTUKA.
— Z teatru polskiego. Dzisiaj po raz ostatni wspaniałe arcycudło Z. Kraslńskiego „Nieboska komedia”. Tragedja rewolucyjna ujęta w 6 obrazów niezwykle malowniczych, jest pełną wyrazu i wstrząsa do głębi. Akt II-gi porusza nastrojem i grozą. Przepiękne dekoracje godne pierwszorzędnej sceny podnoszą jeszcze wrażenie. „Nieboska”, grana świetnie, godną jest ze wszech miar poznania i widzenia.

Jutro po raz drugi „Sprawa kobiet” — wyborna komedia M. Bałuckiego, która wczoraj podobala się bardzo.

W sobotę na benefis utalentowanego artysty St. Brylińskiego „Gwiazda”, doskonała oryginalna komedia Baha z p. Z. Koczewską w roli tytułowej. Jest to jedna z tych niezwykle zajmujących sztuk, które dają artystom świetne role do popisu. W Warszawie „Gwiazda” świeciła ogromny tryumf, ściągając tłumy widzów. Niewątpliwie i w Wilnie zdoła zainteresować niezwykle zajmująca tragedia, jak i wyborna obsada, gdyż dwie główne role spoczywają: kobieca w rękach wykwiintnej utalentowanej artystki Z. Koczewskiej, meska w dłoniach beneficenta St. Brylińskiego. Reżyseruje J. Orliński.

W niedzielę po południu historyczna komedia z czasów Napoleońskich „Madame Sans-Gêne”. Komedia ta świetnie jest grana i posiada humor i treść zajmującą, obracającą się wątkiem kolo postaci wielkiego cesarza.

— Występy A. Fertnera. We wtorek rozpoczyna na scenie naszej szereg występów znakomity artysta teatrów rządowych warszawskich A. Fertner. Żadna scena polska, a jak

